

*Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-,
Archief- en Documentatiewezen*

Jaarverslag 2008

Afzender: VVBAD, Statiestraat 179, 2600 Antwerpen

V.U.: Peter Van den Broeck, Kontichstraat 159, 2650 Edegem

Info ISSN 0771-7148

Mededelingenblad van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen (VVBAD) vzw.

Oppericht in 1921, koppelt de VVBAD een lange traditie aan een dynamische werking.

De VVBAD wil de medewerkers van bibliotheken, archieven en documentatiecentra, ondersteunen zodat zij op de hoogst mogelijke professionele wijze hun diensten ter beschikking kunnen stellen van de samenleving, van hun opdrachtgevers en van hun gebruikers.

De VVBAD is een vereniging zonder winstoogmerk. Zij bestaat uit de secties 'Archief & Hedendaags Documentbeheer', 'Openbare Bibliotheken', 'Schoolbibliotheken' en 'Wetenschappelijke & Documentaire Informatie'. Bovendien zijn er subsecties, commissies en werkgroepen.

De verschillende besturen organiseren studie- en vormingsdagen, congressen, colloquia en studiereizen in binnen- en buitenland.

- Lidgeld 2009 persoonlijke leden:

33,00 euro	deeltijds werkenden, studenten, gepensioneerden en werkzoekenden
38,00 euro	voltijds werkende personeelsleden t/m niveau C
46,00 euro	voltijds werkende personeelsleden vanaf niveau B
80,00 euro	leden met een verzendadres in het buitenland
- Lidgeld 2009 instellingleden*:

83,00 euro	max. 1 voltijds equivalent personeelslid (VEP)
131,00 euro	vanaf 1 tot max. 5 VEP
208,00 euro	vanaf 5 tot max. 10 VEP
312,00 euro	vanaf 10 tot max. 25 VEP
460,00 euro	vanaf 25 tot max. 50 VEP
604,00 euro	vanaf 50 tot max. 100 VEP
877,00 euro	meer dan 100 VEP
- Lidgeld 2009 toeleveringsbedrijven*: 340,00 euro

(* instellingen met adres in het buitenland: +25 euro)

Het lidmaatschap loopt per kalenderjaar. U kan lid worden door storting van uw lidgeld op rekening 000-0097519-34 met vermelding van het jaar waarvoor u wil aansluiten. Leden die het lidmaatschap willen beëindigen, dienen dit schriftelijk te melden vóór 1 december van het lopende werkjaar.

Het mededelingenblad *Info* en het tijdschrift *Bibliotheek- & archiefgids* zijn in het VVBAD-lidmaatschap begrepen. Leden mogen deelnemen aan alle activiteiten die de VVBAD organiseert. Zij kunnen tevens genieten van een korting op de deelnameprijs.

VVBAD - secretariaat
Statiestraat 179
B - 2600 Berchem
Tel. 03 281 44 57

internet website:
<http://www.vvbad.be>

KBC 405-6016001-92
Voor Nederland:
Postbank 6991429

Verantw. uitgever:
Peter Van den Broeck
Kontichstraat 159
B - 2650 Edegem
Tel. 03 457 09 02

Lay-out:
Marc Engels

Advertenties:
Marc Engels
Tel. 03 281 44 57

De deelnemers aan de studiereis naar Nederland van 29 tot 31 mei 2008. Foto: Eric Hennekam.

Jaarverslag 2008

Voorwoord	4
Raad van Bestuur	6
Secretariaat	12
Redactieraad	15
Sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer	17
Werkgroep Wetgeving en Beleid	18
Werkgroep Lokaal Overheidsarchief	18
Subwerkgroep Gemeenteselectielijsten	19
Subwerkgroep OCMW-selectielijsten	19
Subwerkgroep selectielijst Polders en Wateringen	19
Subwerkgroep modellastenboek geautomatiseerd archiefbeheersysteem	19
Werkgroep Bedrijfsarchief	20
Werkgroep Privaatrechtelijk Archief	20
Werkgroep Automatisering	20
Sectie Openbare bibliotheken	22
Vakgroep Jeugdbibliothecarissen	24
Vakgroep Muziekbibliothecarissen	25
Sectie Schoolbibliotheken	28
Werkgroep Secundair onderwijs	30
Sectie Wetenschappelijke en Documentaire Informatie	31
Commissie Overleg Kunstbibliotheken Vlaanderen	33
Overlegplatform Ergoedbibliotheken Vlaanderen	36
Activiteiten 2008	39

2008

BRACHT OPNIEUW

'business as usual'. De vereniging ging er weer volop tegenaan. Het hiernavolgende jaarverslag bewijst dit ten volle.

Zoals steeds ging heel wat aandacht uit naar kennisopbouw en -uitwisseling. Dit geschiedde op tal van studie- en contactdagen, op studiereizen, door middel van de met regelmaat verschenen publicaties *Bibliotheek- & archiefgids*, *Info*, *Bibscoop* en de monografieën *Archiefkunde 10-11*, en via de website. Uitschieters hierbij waren ongetwijfeld de intersectorale studiedag 'Focus op het gebouw' (Antwerpen, Universiteit - Stadscampus, 19 september), de meerdaagse studiereis naar Nederlandse archieven en bibliotheken die zo'n belangstelling genoot dat ze zelfs tweemaal plaats kon vinden (van 29 tot 31 mei en nog eens van 27 tot 29 november) en de opstart van een digitale nieuwsbrief.

De Vlaamse overheid vertrouwde de WBAD een studieopdracht toe om een (vervolg)proeflijst van topstukken in verband met archivalisch en documentair erfgoed samen te stellen. Begin november werd als afsluiter van dit project een lijvig rapport voorgelegd met onder meer een lijst van 26 items en verzamelingen, en een reeks aanbevelingen ter zake aan de overheid.

Zelf schreef de WBAD een onderzoeksopdracht uit om binnen de vereniging een communicatieanalyse te maken en om van

daaruit een voorstel voor een samenhangend communicatieplan aan te leveren. Memori - Onderzoeksgroep van de Katholieke Hogeschool Mechelen voerde de opdracht uit. Dit gebeurde zo grondig en indringend dat het alvast nodig blijkt om eerst de uitgangspunten van de vereniging (missie en doelstellingen) opnieuw te bekijken en te herdefiniëren, vooraleer een communicatieplan met succes geïmplementeerd kan worden. Deze noodzakelijke bezinning en de implementatie van een plan lijken alleszins enorme maar terzelfder tijd ook boeiende uitdagingen voor het komende werkjaar 2009!

Verder werd veel denk- en actiewerk verricht rond de problematiek van de bibliotheek- en archiefopleidingen. Niet alleen de toekomst van de graduaatsopleidingen, maar ook van de universitaire opleidingen blijft erg onduidelijk. Een VVBAD-standpunt – mee onderschreven door FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw en VOWB. Vlaams overlegorgaan inzake Wetenschappelijk Bibliotheekwerk vzw – werd verspreid onder de titel Vlaamse archieven en bibliotheken bezorgd om de toekomst van 'hun' opleidingen.

Het blijft ook waakzaam wachten op de Vlaams-parlementaire finalisering van een publiekrechtelijk-archiefadecreet, dat eigenlijk een pendant moet worden van het in 2008 gerealiseerde cultureel-erfgoeddecreet. De VVBAD heeft eerder – ook door

middel van een studieopdracht – een aantal voorstellen omtrent een publiekrechtelijk-archiefadecreet ter tafel gelegd.

De voormelde problemen en wensen naar de overheden toe zijn ook in een breder kader geformuleerd en reeds verspreid, met name in een *Memorandum* aan de politieke partijen en regering naar aanleiding van de Vlaamse verkiezingen in 2009. Kernstukken in dit *memorandum* zijn: vrije toegang tot informatie; een beleid inzake preservering, conservering en digitalisering; kwaliteitsvolle opleidingen en investeren in kwaliteit in het algemeen.

Felicitaties en dank aan allen die zich in 2008 weer ten volle en geheel vrijwillig geëngageerd hebben om de vele initiatieven en activiteiten op alle echelons binnen de VVBAD uit te werken en mogelijk te maken. Dank ook aan de hele personeelsploeg van het VVBAD-secretariaat, de motor van onze vereniging.

Johan Vannieuwenhuysse
VVBAD-voorzitter

Foto: Jan Termont.

Raad van Bestuur

1. Samenstelling

Algemeen voorzitter: Johan Vannieuwenhuyse (2006-2009)
Vicevoorzitter: Veerle Kerstens (2006-2009)
Algemeen Secretaris: Myriam Lemmens (2006-2009)
Penningmeester: Simone De Landtsheer (2008-2011)
Redactievoorzitter: Peter Van den Broeck (2005-2008)

Op de ALV van 21 oktober werd het mandaat van Peter Van den Broeck, redactievoorzitter, voor 4 jaren verlengd (2009-2012).

Leden:

Noël Geirnaert (AHD), Chris Goetschalckx (SB), Sissi Loostermans (SB), Dries Moreels (OKBV), Geert Puype (OB), Jo Rademakers (WDI), An Renard (Erfgoedbibliotheken), Rita Van de Wiele (OB), Hilde Van Ongevalle, Willy Vanderpijpen (WDI), Johan Vannieuwenhuyse (AHD), Antoon Verbeke (OB).

Bruno Vermeeren neemt als vertegenwoordiger vanuit het secretariaat deel aan de vergaderingen van de RvB.

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 17 januari, 4 maart, 20 mei, 4 september, 21 oktober, 9 december

Er waren gemiddeld 10 bestuursleden aanwezig op de vergaderingen.

- Vrijdag 14 maart: voorjaarsalgemene ledenvergadering in de Lessius-hogeschool met de goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening 2007 en met een studienamiddag i.v.m. auteursrecht.
- Dinsdag 21 oktober: najaarsalgemene ledenvergadering met goedkeuring begroting 2009, actieplan 2009 en *memorandum* 2009.

3. Vertegenwoordiging

Mandaten bij externe organisaties/commissies:

- Cocobi (Coördinatiecommissie Bibliotheekopleiding): Chris Goetschalckx, Myriam Lemmens, Chris Peeters, Bruno Vermeeren
- Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC): Noël Geirnaert, Goran Proot, Geert Puype
- Vlaamse Erfgoedbibliotheek: Bruno Vermeeren
- VOWB: Bruno Vermeeren

Occasionele vertegenwoordiging/deelname congressen:

- Ifla augustus 2008 (www.ifla.org): vertegenwoordiging van de VVBAD door Simone De Landtsheer, Bruno Vermeeren, Nathalie Verstrynghe (OB)

VVBAD is lid van:

- European Bureau of Library, Information and Documentation Associations (Eblida)
- International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (IAML)
- International Association of School Librarianship (IASL)
- International Council on Archives
- International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)

4. Werkgroepen en commissies

Werkgroep Informatie aan Zee: Licia Calvi (Lessius Hogeschool Antwerpen), Margot Collet (VVBAD), Johan Eeckeloo (Erasmushogeschool Brussel - Koninklijk Conservatorium), Myriam Lemmens (Provinciale Hogeschool Limburg), Els Schaerlaekens (Universiteit Antwerpen), Johan Vandendriessche (Openbare Bibliotheek Zwalm), Roeland Verhaert (Stadsarchief Antwerpen), Bruno Vermeeren (VVBAD) en Francis Vlieghe (VVBAD)

Werkgroep voor het opstellen van het Memorandum n.a.v. de Vlaamse verkiezingen juni 2009: Sissi Loostermans, Dries Moreels, Geert Puype, An Renard, Inge Van Nieuwerburgh, Johan Vannieuwenhuys, Antoon Verbeke en Bruno Vermeeren

Werkgroep 'Competenties' i.s.m. VCOB, VOWB en BVD: Chris Goetschalckx, Marijke Hoflack, Claudine Huyghe, Veerle Kerstens, Myriam Lemmens, Geert Puype, Peter Van den Broeck, Hilde Van Ongevalle.

De werkgroep Competentiemanagement kwam bijeen op 7 februari, 4 september (brainstorm rond omzetting beroepsprofielen (BP) naar beroepscompetentieprofielen(BCP))), 16 juli, 2 september en 9 december. De aandachtspunten waren:

1. enquête: deze enquête richtte zich naar leidinggevenden van bibliotheken, archieven en documentatiecentra. De bedoeling is om na te gaan of en hoe competentie management concreet in de praktijk wordt gebracht in de sector, en om de evoluties in de tewerkstelling in kaart te brengen. Voor bibliotheken en documentatiecentra zullen de resultaten ook gebruikt worden bij de actualisering van de beroepscompetentieprofielen van de SERV, met name de profielen van bibliotheekmedewerker, bibliothecaris, informatiebemiddelaar en informatiemanager. De bevraging was een initiatief van VVBAD, in samenwerking met VCOB, VOWB en ABD/BVD;
2. brainstorm (zie hoger) en opvolging omzetting BP naar BCP
3. plannen van een studiedag in 2009.

Werkgroep 'Focus op het gebouw': (AHD OB SB) Ludo Holans (katholieke Universiteit Leuven), Mieke Osselaer (Universiteit Gent), An Renard (Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience), Leon Smets (FARO), Hilde Van Ongevalle (Archief Vlaams Parlement), Kaat Van Wontergem (VOWB), Sofie Vandroemme (Hogeschool Gent), Hugo Verhenne (VCOB), Bruno Vermeeren (VVBAD), Francis Vlieghe (VVBAD)

Stuurgroep project 'Proeflijst Archivalisch en documentair erfgoed – vervolg': Bart Coppein (Katholieke Universiteit Leuven), Sofie De Caigny (Centrum Vlaamse Architectuurarchieven / Vlaams Architectuurinstituut), Ingrid Depoorter (Agentschap Kunsten en Erfgoed, Afdeling

Erfgoed), Martine De Reu (Universiteitsbibliotheek Gent en lid van de Topstukkenraad), Marcus de Schepper (Centrum voor de Bibliografie van de Neerlandistiek, Brussel), Pierre Del-saerd (Universiteit Antwerpen en Vlaamse Erfgoedbibliotheek), Noël Geirnaert (Stadsarchief Brugge), Godfried Kwanten (KADOC - Documentatie- en Onderzoekscentrum voor Religie, Cultuur en Samenleving), Lisa Maesschalck (VVBAD), Saskia Scheltjens (Rijksmuseum Research Library, Amsterdam), Leon Smets (FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw en lid van de Topstukkenraad), Aagje Van Cauwelaert (Cultura Fonds-bibliotheek, Dilbeek), Leen van Dijk (AMVC-Letterenhuis, Antwerpen), Willy Vanderpijpen (Koninklijke Bibliotheek van België), Johan Vannieuwenhuysse (Provinciale archiefdienst West-Vlaanderen en voorzitter VVBAD), Bruno Vermeeren (VVBAD), Michel Vermote (Archiefbank Vlaanderen, Amsab-ISG)

Stuurgroep Communicatieplan: Dirk Desaever, Marijke Hoflack, Veerle Kerstens, Myriam Lemmens, Annelies Nevejans, Jo Rademakers, Hedwig Van den Bossche, Peter Van den Broeck, Johan Vannieuwenhuysse, Bruno Vermeeren

Jury Ger Schmookprijs: Johan Vannieuwenhuysse, voorzitter (Provinciaal Archief West-Vlaanderen), Lieve De Mecheleer (Algemeen Rijksarchief), Godfried Kwanten (Kadoc), Dries Moreels (Vlaams Theaterinstituut), Hedwig Van den Bossche (Openbare Bibliotheek Gent), Patrick Vandegheuchte (Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende), Willy Vanderpijpen (Koninklijke Bibliotheek)

Actieplan 2008: sectiebesturen i.s.m. Johan Vannieuwenhuysse en Bruno Vermeeren.

5. Personeel

Vaste medewerkers:

- Marc Engels: secretariaatsmedewerker (32/38)
- Marijke Hoflack: redactiesecretaris (19/38)
- Annie Van de Abeele: onderhoud (3/38)
- Bruno Vermeeren: coördinator (38/38)
- Margot Collet: stafmedewerker (19/38)
- Francis Vlieghe: stafmedewerker (38/38)

Tijdelijke medewerkers:

- Brigitte De Brabandere: administratief medewerker (tot 17 januari, 19/38)
- Lisa Maesschalck: projectmedewerkster voor uitwerking Topstukkenproject II (31 januari tot 30 november, 38/38)
- Adel Pex: Projectmedewerkster Proeve van Archiefdecreet (tot 8 januari 2008, 38/38)
- Bilén Sonakalan, administratief medewerker (vanaf 21 januari, 38/38)

6. Blikvangers

- Voorjaarsalgemene ledenvergadering in de Lessius-hogeschool te Antwerpen met een studienamiddag over auteursrecht
- Filmvertoning 'The Hollywood Librarian' in aanwezigheid van regisseur Ann Seidl.
- *Focus op het gebouw* september 2008

- *Memorandum* voor de Vlaamse verkiezingen van 2009
- Standpunt i.v.m. de problematiek van de bibliotheekopleidingen
- Standpunt Auteursrecht (i.s.m. VOWB en VCOB) en reactie op het *Groenboek Auteursrecht* in de Kenniseconomie van de Europese Commissie (i.s.m. FARO, Heemkunde Vlaanderen, Luisterpuntbibliotheek, VCOB, VOWB)
- Lancering van de eNieuwsbrief

7. Impact van de werking

Bibliothecaris Ann Seidl maakte een documentaire over het beroep van bibliothecaris, 'The Hollywood Librarian', geïllustreerd met fragmenten uit Hollywoodproducties. De vertoning was gratis toegankelijk voor alle VBAD-leden. Ze lokte heel wat discussie uit, onder meer in *Bibliotheek- & archiefgids*, over het imago van het beroep. De film werd nadien nog verschillende malen vertoond door andere organisaties en kan aangevraagd worden op het VBAD-secretariaat.

Na een intensief traject van tien maanden, onder begeleiding van een deskundige stuurgroep, rondde projectmedewerker Lisa Maesschalck de studie 'proeflijst Archivalisch en Documentair Erfgoed – vervolg' af. Dit project bouwde voort op een onderzoek dat de VBAD in 2004 uitvoerde. Instellingen die mogelijk topstukken beheren, maar toen geen aanmeldingen indienden, werden opnieuw gecontacteerd. Maar het nieuwe project zette vooral in op archivalisch en documentair erfgoed in privébezit.

De nieuwe proeflijst bevatte, naast 26 aanmeldingen van (mogelijke) topstukken, ook belangrijke aanbevelingen aan de overheid. De VBAD rekent op een snelle vrijgave van de studie, zodat de aanbevelingen ook aan de sector bekend gemaakt kunnen worden.

De VBAD formuleerde in 2008 enkele belangrijke standpunten.

- Vlaamse archieven en bibliotheken bezorgd om de toekomst van hun opleidingen, onder deze titel formuleerde de VBAD een standpunt over de opleidingen voor de bibliotheek- en archiefsector.
- Op basis van juridisch advies formuleerde de vereniging, samen met VCOB en VOWB, een standpunt over actuele ontwikkelingen in het auteursrecht. De vereniging is tegen een verlenging van de beschermingstermijn op geluidsnamen (een voorstel van de Europese Commissie) en tegen een uitbreiding van het leenrecht. Ze pleit ook voor een goede regeling voor reprografie (printen, scannen en kopiëren). Aansluitend antwoordde de vereniging op het *Groenboek Auteursrecht in de Kenniseconomie* van de Europese Commissie.
- Ook het *Memorandum* van de VBAD n.a.v. de Vlaamse verkiezingen 2009 is een uitgebreid standpunt van de vereniging, uiteraard afgestemd op de hierboven genoemde teksten.

De standpunten verschenen in *Bibliotheek- & archiefgids* en op de VBAD-website. Ze werden ook opgepikt in de Nederlandse vakpers. *Informatie Professional* berichtte over de opleidingsproblematiek en over het VBAD-memorandum en ook *Archievenblad* wijdde een stuk aan de archiefopleidingen in Vlaanderen.

Rond deze thema's werd contact gezocht met belanghebbenden en met de politieke wereld. Werk dat ook in 2009 voortgezet wordt.

Veel aandacht ging in 2008 ook naar de communicatie van de vereniging. In opdracht van de VBAD voerde Memori een grondige studie naar dit aspect van de werking. Interviews met sleutelfiguren, reflectiemomenten met bestuursleden, een focusgroep met mensen uit de sector, een enquête en adviezen van communicatiespecialisten leidden tot een uitgebreid rapport met gedetailleerde adviezen dat in november opgeleverd werd. De aanbevelingen van Memori hebben betrekking op de communicatie, maar ook op de identiteit en de doelstellingen van de verenigingen.

8. Activiteiten

- Organisatie intersectorale studiereis Nederland
- *Focus op het gebouw*, een forum waar zowel de visie achter als concrete voorbeelden van verwezenlijkingen in de BAD-sector aan bod kwamen
- *Memorandum 2009*
- Opvolging van de beroepscompetentieprofielen met actualisering van de takentabellen, i.s.m. de SERV
- Opvolging wetgeving auteursrecht – standpunt
- Reactie vanuit de Vlaamse bibliotheek- en archiefsector op het *Groenboek Auteursrecht in de kenniseconomie* van de Europese Commissie
- Deelname Ifla en Internationaal archiefcongres
- Studie Communicatiebeleid (Memori)
- *Vlabidoc 2008*: actualisering van de info en vernieuwing van de databank
- Opstart *Informatie aan Zee* (Kursaal Oostende 2009)

9. Toekomst

Ook nu weer wordt er een afwisselend inhoudelijk programma uitgewerkt voor *Informatie aan Zee* (opvolger van *Informatie 2007*), waar 1500 bezoekers uit het beroepsveld verwacht worden. Bijzondere aandacht zal onder andere gaan naar auteursrecht in een digitale omgeving, ebooks, games, gebruikersgestuurde informatie en digitale duurzaamheid. Dit najaarsevenement zal zoals gewoonlijk voor de professionals een ideaal forum zijn om samen te komen en te discussiëren. En dit jaar heeft Informatie plaats in het Kursaal te Oostende, een locatie die meer ruimte biedt voor de bezoeker, en bovendien geschikt is voor meer en grotere standruimtes.

En verder blijft het noodzakelijk in de bibliotheekwereld aandacht te besteden aan competenties en competentie management. Zo zal de VBAD ook verder meewerken aan de uitwerking van de beroepsprofielen van informatiebemiddelaar, informatiemanager, bibliotheekmedewerker en bibliothecaris van de SERV, beroepsprofielen die in 2009 gefinaliseerd moeten worden. Deze profielen zijn van groot belang voor de opleidingen. Op basis van deze competentieprofielen kunnen zij kwaliteitsvolle opleidingen ontwikkelen. Ook de toekomst van de opleidingen voor bibliothecarissen en archivariissen blijft hoog op de agenda staan in 2009.

Het *Memorandum* werd eind 2008 voorgelegd aan alle politieke partijen. In 2009 worden deze contacten verder uitgebouwd. De reacties van de partijen zullen verzameld en aan de sector gecommuniceerd worden.

In 2009 zal de Raad van Bestuur de nodige conclusies moeten trekken uit het communicatieplan, zowel op principieel niveau (de kerntaken van de vereniging) als op operationeel niveau (uitwerking van de concrete aanbevelingen over de VVBAD-communicatie). Mogelijk nog in 2009, maar zeker in 2010, moet dit leiden tot zichtbare resultaten.

Ann Seidl, regisseur van
'The Hollywood Librarian'.
Foto: Marijke Hoflack.

Secretariaat

1. Personeel

Begin 2008 namen enkele tijdelijke werknemers afscheid van de vereniging. Het project *Proeve voor een Vlaams archiefdecreet* eindigde en daarmee ook de opdracht van project-medewerker Adel Pex. Ook administratief medewerker Brigitte De Brabandere nam afscheid van de vereniging. Zij werd vervangen door Bilen Sonakalan. Hij heeft stage gelopen bij de VBAD en als jobstudent gewerkt voor Informatie 2007. Nog in januari kwam Lisa Maeschalck in dienst met een tijdelijk contract tot eind november. In tien maanden bracht zij de studie *Proeflijst Archivalisch en Documentair Erfgoed - vervolg* tot een goed einde. Bruno Vermeeren, coördinator sinds eind 2007, volgde een opleiding functioneringsgesprekken en bracht het geleerde in de praktijk.

2. Tijdsbesteding

Mee dankzij de tijdelijke projecten blijft het totaal aantal gepresteerde uren op het secretariaat stijgen, tot meer dan 10.000 uren in 2008. 16% daarvan werd besteed aan projectwerk, een kleine 11% aan de organisatie van studiedagen. *Focus op het gebouw* en de succesvolle studiereis naar Nederland waren hier de uitschieters. De publicaties vroegen het meeste tijd: ruim 20%. Twee nieuwe nummers in de reeks *Archiefkunde* en de actualisering en vernieuwing van de online databank *Vlabidoc* zijn hier niet vreemd aan. Het secretariaat besteedde wat meer tijd aan het financieel beheer: de nieuwe coördinator bereidde voor het eerst een jaarrekening en een begroting voor en de dagelijkse boekhouding is nu in handen van een personeelslid, Bilen Sonakalan, en niet meer van een stagiair.

Bestuursvergaderingen	459:10:00	4,33%
Correspondentie & onthaal	1673:07:00	15,77%
Algemene ledenvergadering	57:15:00	0,54%
Oprichting & ontwikkeling	82:35:00	0,78%
Administratief beheer	1142:18:00	10,77%
Financieel beheer	520:30:00	4,91%
Publicaties	2142:53:00	20,20%
Studiedagen	1155:00:00	10,89%
VBAD-projecten	1692:15:00	15,95%
Projecten met derden	125:15:00	1,18%
Lezingen artikels voor derden	13:00:00	0,12%
Externe relaties	305:15:00	2,88%
Vakbibliotheek	25:00:00	0,24%
Klein verlet	20:54:00	0,20%
Vakantie	836:12:00	7,88%
Vorming	196:15:00	1,85%
Ziekte	160:15:00	1,51%
Eindtotaal:	10607:09:00	

Door de proeflijst archivalisch en documentair erfgoed steeg het aandeel van de (inhoudelijke) intersectorale werking tot bijna 24%. De ondersteuning van de redactie – zeg maar de eindredactie van *Bibliotheek- & archiefgids* door Marijke Hoflack – blijft traditioneel een belangrijke post. Meer tijd voor het financieel beheer, samen met meer redactionele aandacht voor *Info*, de lancering van de elektronische Nieuwsbrief en de actualisering van de *Vlabidoc*, maakten dat ‘het secretariaat’ meer tijd van de medewerkers opeiste.

AHD	275:15:00	2,59%
Erfgoedbibliotheken Vlaanderen	26:00:00	0,25%
Externe klant	4:30:00	0,04%
OB	257:30:00	2,43%
OKBV	151:00:00	1,42%
Raad van Bestuur	221:30:00	2,09%
Redactie	613:35:00	5,78%
SB	91:00:00	0,86%
VVBAD - diverse	2543:53:00	23,98%
VVBAD-secretariaat	6383:36:00	60,18%
WDI	39:20:00	0,37%
Eindtotaal:	10607:09:00	

3. Belangenbehartiging

In 2008 werd weer volop ingezet op belangenbehartiging. Bruno Vermeeren legde contacten met de politieke wereld in functie van het *Memorandum* voor de verkiezingen van 2009. Vanuit het secretariaat werden ook initiatieven rond auteursrecht opgevolgd en – samen met andere organisaties uit de sector – vormgegeven: strijd onder meer tegen de uitbreiding van het leenrecht en verlenging van de beschermingstermijn en voor het uitlenen van games door (openbare) bibliotheken.

4. Activiteiten

Focus op het gebouw werd inhoudelijk vormgegeven door een werkgroep en praktisch gecoördineerd door het secretariaat. Francis Vlieghe werkte de studiereis naar Nederland uit, in samenwerking met het streekgericht bibliotheekbeleid van de provincies Limburg, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen. Er was zoveel belangstelling voor de bezoeken aan onder meer DOK Delft, de Openbare Bibliotheek Amsterdam en het Stadsarchief Amsterdam, dat de reis twee keer plaatsvond: in mei en in november.

5. Projecten

Zoals gezegd rondde projectmedewerker Adel Pex de studie *Proeve van Vlaams Archief*

decreet af in januari. Enkele weken later begon Lisa Maesschalck aan een nieuw project: *Proeflijst Archivalisch en documentair erfgoed - vervolg*. Dit project bouwde voort op een studie die de VVBAD in 2004 uitvoerde.

Een intensief traject, begeleid door Memori, leidde in november tot een communicatieplan voor de VVBAD. Zowel dit project als de Werkgroep Competentiemanagement vroegen bijzondere inzet van Marijke Hoflack.

6. Publicaties

De studie *Proeve van Vlaams archiefdecreet* leidde tot het boek *Naar een Vlaams publiekrechtelijk archiefdecreet* (Archiefkunde 11). Iets eerder was *Een privilege voor iedereen* (Archiefkunde 10) verschenen naar aanleiding van het pensioen van André Vandewalle, stadsarchivaris van Brugge. Zoals de andere VVBAD-publicaties werden ook deze vormgegeven door Marc Engels.

Gezien het beperkte aantal voorintekeningen besliste de Raad van Bestuur om de *Vlaamse Archief-, Bibliotheek- en Documentatiegids* niet meer als boek uit te geven. In 2008 werd de online databank wel inhoudelijk geactualiseerd en technisch vernieuwd.

Uiteraard verschenen ook in 2008 de tijdschriften *Bibliotheek- & archiefgids*, *Info* en *Bib-scoop* met de gekende regelmaat. Francis Vlieghe lanceerde in *Info* de rubriek 'in de kijker'. Sinds mei is Margot Collet verantwoordelijk voor de veertiendaagse elektronische nieuwsbrief.

7. Website

In 2008 bezochten 185.010 bezoekers de VVBAD-website. Tegenover 2007, een Informatiejaar, was dit een stijging met bijna 20%. Samen raadpleegden de bezoekers 551.831 pagina's, vooral de vacaturebank, de activiteitenkalender en de homepage. Een kwart van de bezoekers kwam rechtstreeks naar de VVBAD-website, de helft via zoekmachines en nog eens een kwart werd doorverwezen via een andere website.

In 2008 werd ook een uitgebreide bevraging georganiseerd die peilde naar algemene tevredenheid, technische aspecten en structuur, inhoudelijke aspecten en vormgeving. Tegemoetkomen aan de opmerkingen van de gebruikers zou een zware investering vergen. Parallel liep het communicatieonderzoek. Het dossier van de website werd hierin geïmplementeerd.

In mei 2008 werd de digitale nieuwsbrief gelanceerd. Door middel van korte berichten over VVBAD-nieuws, kregen geïnteresseerden tweewekelijks een e-mail in hun postvak. Ook vacatures en VVBAD-activiteiten werden onder de aandacht gebracht. Bij elke verzending bereikten we een 1300-tal adressen. De nieuwsbrief werd zeer positief onthaald.

1. Samenstelling

Redactievoorzitter: Peter Van den Broeck (2005-2008)

Redactiesecretaris: Marijke Hoflack

Redactieleden:

Katrien Bergé (Bibliothèque universitaire Moretus Plantin - FUNDP Namen, 2006-2008); Mia Brugmans (Business Intelligence Inbev, 2005-2008); Jo. Cooymans (openbare bibliotheek Lier, 2006-2008); Béatrice De Clippeleir (Wenk, 2005-2008); Bart De Keyser (Stadsarchief Hasselt, 2005-2008); Ingrid De Pourcq, KSMKA, 2008); Johan Eeckhout (openbare bibliotheek Gent, 2005-2008); Noël Geirnaert (Stadsarchief Brugge, 2005-2008); Raf Guns (Informatie- en Bibliotheekwetenschap Universiteit Antwerpen, 2006-2008); Godfried Kwanten (Kadoc, 2005-2008); Myriam Lemmens (Provinciale Hogeschool Limburg, 2005-2008); Matthias Mainil (2006-2008); Kris Michiels (OB Schilde, 2008); Paul Nieuwenhuysen (VUB, 2005-2008); Veronique Rega (Stadscampus Universiteit Antwerpen, 2006-2008); Peter Rogiest (Stadsbibliotheek Antwerpen, 2008); Saskia Scheltjens (Rijksmuseum Amsterdam; 2005-2008); Inge Van Nieuwerburgh (Digitale Bibliotheek UGent, 2006-2008); Francine Vanderick (KdG-Hogeschool, departement IWT, 2006-2008); Patrick Vanhoucke (HOB, 2008); Henk Vanstappen (Rubinianum, 2005-2008)

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 11 februari, 22 april, 17 juni, 9 september en 4 november 2008

Kernredactie Brussel-nummer: 13 juni, 8 oktober en 16 december 2008

3. Een overgangsjaar?

De werking van de redactie werd enigszins beïnvloed door het communicatieonderzoek dat in dit werkjaar gevoerd wordt binnen alle geledingen van de VVBAD. In de redactie is er immers heel duidelijk een drang naar vernieuwing merkbaar, maar in afwachting van een communicatieplan moet die nog een jaartje worden bedwongen. En wordt dus nog even met het gekende elan doorgegaan.

Een deugddoende evolutie is het uitgebreide én actieve netwerk van recensenten. In elk nummer worden nu verscheidene werken uit de vakliteratuur kritisch doorgelicht, naast de vertrouwde rubriek 'In archieftijdschriften gelezen'.

In 2008 wordt een themanummer over Brussel voorbereid. Een kernredactie uit het 'verre' Brussel buigt zich daar tijdens drie vergaderingen over. Die redactie neemt ook het grootste deel van het schrijfwerk voor haar rekening en spreekt haar eigen netwerk aan voor aanvullende auteurs.

De kernredactie bestaat uit:

- Voor OB: Nathalie Verstrynghe en Patrick Vanhoucke
- Voor AHD: Mariet Calsius
- Voor SB: Johan Cauwenbergh
- Voor WDI: Willy Vanderpijpen
- Voor OKBV: Dries Moreels en Ingrid De Pourcq

Voor *Bibliotheek- & archiefgids* is een volledig nieuw gepland themanummer, dat geen uitvloeisel is van een studiedag of een al elders uitgewerkt thema, en dat enkel 'bijdragen op verzoek' zal bevatten, een absolute primeur.

Wel werkt de redactie, net als in de vorige jaargang, geregeld rond bepaalde thema's die een deel van een nummer vullen. In zo'n thema worden doorgaans een artikel, een verslag van een studiedag/bijeenkomst en een reflectie gecombineerd. Dat gebeurde in 2008 rond:

- structuur in het archief
- het imago van de bibliothecaris
- games in de openbare bibliotheek.

4. Activiteiten

Zes nummers per jaar

In 2008 verschenen er zes nummers van *Bibliotheek- & archiefgids*: 2 van 64 pagina's en 4 van 48 pagina's. Aan kopij geen gebrek in 2008. Het was zaak daar telkens een evenwichtig geheel uit te distilleren. Om niet te veel auteurs te moeten teleurstellen, bracht de redactie twee 'dikke' nummers uit. Maar zelfs dan nog moesten er bijdragen worden uitgesteld, soms met meer dan twee maanden.

Vertegenwoordiging van de secties in de jaargang

De vertegenwoordiging van de secties met standpunten, artikels, kronieken en recensies, geeft voor 2008 het volgende beeld:

	AHD	OB	OKBV & Erfgoed	SB	WDI	sector- overstijgend
Standpunt		2			3	
Artikels	5	6	2	1	6	1
Interviews	1		1	1	3	
Kroniek	4		2	3	3	5
Aantal p.	43	43	17	17	57	62

De overige pagina's werden ingevuld met recensies, personalia en advertenties.

Wat met het communicatieplan voor de VVBAD?

Het communicatieonderzoek werd afgerond in november 2008 (zie ook Raad van Bestuur). Maar daarmee is het voor de redactie nog niet zonneklaar wat er nu te gebeuren staat. In de loop van 2009 moet hierover meer duidelijkheid komen.

Marijke Hofflack
Redactiesecretaris

Sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer

1. Samenstelling

Voorzitter: Hilde Van Ongevalle (Archief Vlaams Parlement, 2006-2009)

Secretaris: Geertrui Coppens (Liberaal Archief, 2005-2008)

Leden:

Ward Adriaens (Joods Museum van Deportatie en Verzet, 2005-2008), Lieve Arnouts (Stadsarchief Aalst, 2007-2010), Luc Boeva (ADV N, 2006-2009), Hilde De Bruyne (OCMW-archief Brugge, 2006-2009), Sofie De Caigny (CVAa, 2007-2010), Gerd De Coster (SOMA, 2008-2011), Bart De Keyser (Provincie Vlaams Brabant, 2007-2010), Lieve De Mecheleer (ARA Brussel, 2007-2010), Sofie De Winter (Bedrijfsarchief ondernemingen Jan De Nul, 2007-2010), Noël Geirnaert (Stadsarchief Brugge, 2008-2011), Godfried Kwanten (KADOC, 2006-2009), Hermione L'Amiral (Archief Belgische Senaat, 2006-2009), Marc Nelissen (Archief KU Leuven, 2005-2008), Eugeen Schreurs (Resonant, 2005-2008), Leen van Dijk (AMVC-Letterenhuis, 2004-2007), Jürgen Vanhoutte (Forum Kerkelijke Archieven, 2005-2008), Johan Vannieuwenhuysse (Provinciaal Archief West-Vlaanderen, 2008-2011), Michel Vermote (Amsab-IG, 2008-2011).

In de loop van het jaar werd Luc Boeva (ADV N) vervangen door Tom Cobbaert (ADV N, 2008-2011) en Annelies Nevejans (CVAa, 2008-2011) verving Sofie De Caigny (CVAa). Tom Haeck (OCMW-archief Gent, 2008-2011) werd opgenomen in het bestuur en staat in voor de redactie van *Info*.

Francis Vlieghe neemt als vertegenwoordiger van het secretariaat deel aan de vergaderingen van de sectie.

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 23 januari, 14 maart (AV), 4 juni, 24 september, 18 november. Er waren gemiddeld 11 van de 21 bestuursleden aanwezig op de vergaderingen.

3. Vertegenwoordiging

Mandaten bij externe organisaties/commissies

- Adviesraad Gespecialiseerde Master Archivistiek: Erfgoedbeheer en Hedendaags Documentbeheer
- Stuurgroep Literair Erfgoed
- Stuurgroep Erfgoeddag
- Coördinatieteam van de archiefopleiding aan de Bibliotheekschool Gent
- Cocobi
- Belgisch Comité voor Geschiedkundige Wetenschappen

Occasionele vertegenwoordiging / deelname congressen

- Jürgen Vanhoutte vertegenwoordigde de VVBAD op de presentatie van de *Archiefwijzer* op 25 januari 2008 in de Aula van de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag gekoppeld

aan de congresmiddag rond het thema: 'Geheime Kennis. De bijzondere archieven en bibliotheken van maçonnieke en esoterische organisaties in Nederland'? Een bespreking van deze presentatie en de *Archiefwijzer* zelf werd gepubliceerd in *Bibliotheek- & archiefgids*, 2008-2, p. 36-37.

- Gerd De Coster nam deel aan de 78. Deutscher Archivtag, 'Sichern für die Zukunft! Bestandserhaltung analoger und digitaler Unterlagen' in Erfurt, op 16-19 september 2008. Een verslag zal verschijnen in *Bibliotheek- & archiefgids*.
- Tom Cobbaert nam deel aan volgend evenement: 'Nationaal Archief joins Flickr The Commons (Seminar)' op dinsdag 4 november 2008 (13u30-16u30) in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam (Nederland). Er zal een verslag verschijnen in *Info*.

4. Samenstelling werkgroepen

Werkgroep Wetgeving en Beleid (WWB)

Samenstelling: Lut Aerts, Mariet Calsius, Bart Coppein, Bart De Keyser (voorzitter), Lieve De Mecheleer, Tom Haeck, Hermione l'Amiral, Bart Sas, Hilde Van Ongevalle, Johan Vannieuwenhuysse, Marika Ceunen werd vervangen door Danique Moors. Lieve Arnouts nam tijdelijk ontslag. Er is een wisselende verslaggever.

Francis Vlieghe neemt als vertegenwoordiger vanuit het secretariaat deel aan de vergaderingen van de werkgroep.

Data van de vergaderingen: 20/02

Doel en activiteiten: De werkgroep houdt zich voornamelijk bezig met problemen rond de wet- en regelgeving en het beleid in archieven en archiefinstellingen.

Acties: De werking 2008 stond volledig in het teken van de studiedag die de werkgroep organiseerde op 24 november rond 'Archiefbeheer in Vlaanderen: recente decretale ontwikkelingen en initiatieven'.

Werkgroep Lokaal Overheidsarchief (WLOA)

Samenstelling: Jan Anseeuw, Lieve Arnouts (voorzitter), Ann Augustyn, Marc Bastijns, Véronique Bonkoffsky, Johan Braet, Hilde De Bruyne, Anke Dehuysser, Bart De Keyser, Carine Goossens, Tom Haeck, Michel Igual, Sabrina Ospazi, Peter Van Assche, Annelies Van den Bruele, Joris Vanderborgh, Willy Van de Vijver, Jo Van Herreweghe, Roeland Verhaert, Isabelle Verheire (secretaris).

Namen ontslag: Rudy Vanhaelewyn, Piet Veldeman en Katlijn Vanhee.

Werden lid: Jochen Vermote, Hannes Vanhauwaert, Petra Vanhoutte, Els Michiels en Dieter Viane.

Data van de vergaderingen: 22/02, 09/05, 20/06 en 17/10

Doel: Het opzet van de werkgroep is dubbel. Enerzijds wil hij door geregeld onderling overleg en het opzetten van acties – en dit zowel projectmatig als ad hoc, al dan niet in samenwerking met andere VVBAD-werkgroepen – bijdragen tot een grotere deskundigheid en professionaliteit in het lokaal archiefbeheer. Anderzijds wil de werkgroep met zijn initiatieven sensibiliseren. Door het onderhouden van contacten met en het formuleren van adviezen voor beleidsmakers en belangenvertegenwoordigers streeft de werkgroep ernaar om de specificiteit van het lokaal archiefbeheer duidelijk te maken, besturen bewust te maken en een kader te creëren waarbinnen de lokale archivaris zijn takenpakket kan realiseren.

Acties: Voortzetting artikelenreeks over archiefbeheer in *Lokaal* (tijdschrift van de VVSG); standpunt inzake protocol cultureel erfgoeddecreet, standpunt inzake opties reguleringssim-

pactanalyse archiefdecreet, aanzet tot wikipedia voor Vlaamse lokale overheidsarchieven en tot nota openbaarheid registers Burgerlijke Stand en bevolkingsregisters, neerslag standpunt werkgroep in Proeve van Archiefdecreet, inhoudelijke medewerking aan studienamiddag In-
vloed van Gemeentedecreet en ontwerp OCMW-decreet op archiefvorming op 10 oktober.

Subwerkgroep gemeenteselectielijsten

Samenstelling: Jan Anseeuw, Katrien Arnaut, Ann Augustyn, Johan Braet, Marc Constandt, Bart De Keyser (tot juni), Michel Iguar, Rombout Nijssen (tot juni), Sabrina Ospazi, Joris Vanderborcht, Petra Vanhoutte Jo Van Herreweghe, Hilde Vansteenkiste, Roeland Verhaert (voorzitter), Isabelle Verheire (secretaris), Stephanie Waeyenbergh (tot december).

Gelegenheidsleden: Marc Bastijns, Anke Dehuysser, Carine Goossens

Data van de vergaderingen: 11/01, 28/02, 15/04, 04/06, 27/08, 26/09 en 14/11

Doel: Opmaken van selectielijsten voor gemeenten.

Acties: Deel 1 'Besturen van de gemeente en ondergaan van administratief toezicht hierop' en deel 2 'Interne taken', werden ter goedkeuring voorgelegd aan het algemeen rijksarchief. Deze twee delen werden gepubliceerd in het handboek *Wie klasseert, die vindt*, van uitgeverij Politeia. Op de Studienamiddag 'documenten- en archiefbeheer. Nieuwe ontwikkelingen voor de lokale besturen' van de school voor bestuursrecht van de provincie West-Vlaanderen werd een lezing gegeven over de selectielijst voor gemeenten. Er werd een maal samen vergaderd met het project Pavlo(e) over de selectielijst voor onderwijsarchieven.

Subwerkgroep OCMW-selectielijst

Samenstelling: Hilde De Bruyne, David Guillardian, Tom Haeck, Annie Meiresonne, Peter Van Assche, Philip Vandekerckhove, Annelies Van den Broue, Hannes Vanhauwaert, Johan Vannieuwenhuysse, Isabelle Verheire (secretaris).

Data van de vergaderingen: 05/06

Doel: Opmaken van selectielijst voor OCMW's.

Acties: Actualiseren selectielijst, voorleggen selectielijst aan Rijksarchief ter goedkeuring.

Subwerkgroep selectielijst Polders en Wateringen

Samenstelling: Arseen Goossens, Carine Goossens, Geert Linthout, Hendrik Pyllyser, Dirk Vancraeynest, Chris Vandewalle, Caroline Vangampelaere, Johan Vannieuwenhuysse, Isabelle Verheire (secretaris).

Data van de vergaderingen: 07/03 en 08/05

Doel: Opmaken van selectielijst voor Polders en Wateringen.

Acties: Opmaken selectielijst, voorleggen selectielijst aan Rijksarchief ter goedkeuring.

Subwerkgroep modellastenboek geautomatiseerd archiefbeheersysteem

Samenstelling: Véronique Bonkoffsky, Anke Dehuysser, Carine Goossens, Tom Haeck, Sabrina Ospazi, Joris Vanderborcht.

Namen ontslag: Bart De Keyser, Piet Van Bouchaute, Katlijn Van Hee.

Werd lid: Jochen Vermote.

Data van de vergaderingen: 25/01, 24/04, 19/06 en 01/10

Doel: Het ontwikkelen van een modellastenboek voor een geautomatiseerd archiefbeheersysteem voor gemeente- en OCMW-archieven

Acties: Opstellen van omgevingsmodellering (welke spelers zijn er?), processen (in welke

processen van de organisatie speelt de archiefdienst een rol?) en gegevensmodellering (welke gegevens en documenten zijn nodig om de procedures te kunnen uitvoeren?). Op basis hiervan wordt een modellastenboek ontworpen.

Werkgroep Bedrijfsarchief (WB)

Samenstelling: Sofie De Winter (voorzitter), Joachim Derwael (secretaris), Mia Brugmans, Renée Cuyper, Denis De Bruyne, Johan Eeckelaert, Ineke De Lange, Greta Devos, Jeroen Meert, Koenraad Seys, Veerle Soens, Chantal Vancoppenolle, Dries Vandaele, Jan Van Goethem, Marc Van Pottelberghe, Harry van Royen, Emiel Vantongelen.

Namen ontslag: Joachim Derwael, Mia Brugmans, Greta Devos, Dries Vandaele, Emiel Vantongelen

Willen graag deelnemen: Sigrid Dehaeck (opvolger van Joachim Derwael bij ARA), Elke Poppe (opvolger van Dries Vandaele bij VRT), Vincent Sterken (I.R.I.S.)

Data van de vergaderingen: 21/02

Doel: De werkgroep wil een platform zijn waar archivariissen en documentbeheerders uit de bedrijfswereld en aanverwante instellingen ideeën en ervaringen, concrete vragen en problemen met elkaar kunnen uitwisselen en samen op zoek kunnen gaan naar oplossingen.

Een eerste project is het opmaken van een actueel overzicht van de diverse wet- en regelgevingen die van belang zijn voor bedrijven met betrekking tot het bewaren van archieven.

Acties: In 2008 kwam de werkgroep slechts één keer bijeen. Er werd aandacht besteed aan de werking en structuur van de wiki met als doel via dit kanaal te communiceren.

Werkgroep Privaatrechtelijk Archief (WPA)

Samenstelling: Mario Baeck, Bram Beelaert, Luc Boeva, Denis De Bruyne, Gerd De Coster, Els Flour (secretaris), Carine Goossens, Annelies Nevejans, Patricia Quintens, Bert Schreurs, Eugeen Schreurs, Jan Stuyck, Martijn Vandenbroucke, Leen Van Dijk, Jürgen Vanhoutte (voorzitter), Stefan Van Lani, Michel Vermote, Koen Verstraeten, Francis Vlieghe.

Data van de vergaderingen: 26/02, 14/05, 10/09 en 04/12

Doel: actieve uitwisseling van expertise, materialen en kennis, best practices ophijsten in verband met projecten en subsidieaanvragen en het beleid rond privaatrechtelijke archiefvorming mee vorm helpen geven.

Acties: Rekrutering van nieuwe leden, aanpassing van de adresgegevens van (nieuwe) leden op de website van VVBAD, overleg over de interne organisatie van de werkgroep en gezamenlijk op te zetten initiatieven, opvolging Archiefbank Vlaanderen, opvolging Cultureel-Erfgoeddecreet, kennisuitwisseling betreffende sponsoring- en subsidiemogelijkheden, plaatsen van een dossier betreffende sponsoring- en subsidiemogelijkheden op de website van VVBAD, voorzitterswissel.

Werkgroep Automatisering (WAU)

Leden: Paul Drossens, Tom Haeck, Peter Heyrman, Marc Nelissen, Patrick Temmerman (voorzitter), Dries Vandaele, Matthias Vandermaesen, Willem Vanneste (secretaris), Stephanie Waeyenbergh. In de loop van 2008 nam voorzitter Patrick Temmerman ontslag.

Data vergaderingen: 27/02, 21/05, 16/07 en 17/09

Doel: Bestuderen en bevorderen van de informaticaontwikkelingen in archieven, bestuderen van de problematiek van digitale archivering, digitalisering en automatisering, ondersteunen van elektronische discussiegroep Elardo.

Acties: in het voorjaar van 2008 ging alle aandacht naar de studiedag 'Hoe kies/koos ik software voor het beschrijven van mijn archieven?' die doorging op 25 april. De volgende

vergaderingen waren gewijd aan de organisatie van een nieuwe studiedag die voorzien wordt in maart 2009 (streefdatum) rond 'implementatie van metadata'.

5. Blikvangers

- Vlaams Publiekrechtelijk Archiefdecreet. Resulteerde in een publicatie in de reeks *Archiefkunde*
- Studieopdracht *Proeflijst Archivalisch en Documentair Erfgoed - vervolg*. Het eindrapport is klaar en na vrijgave van de studie door de opdrachtgever zal er een artikel verschijnen in *Bibliotheek- & archiefgids*
- Besprekingen over het nieuwe Cultureel-Erfgoeddecreet
- Aandacht voor de stand van zaken betreffende archiefopleidingen
- Publicatie *Archiefkunde 10 - Een privilege voor iedereen*. Verzamelde studies van André Vandewalle
- Evaluatie website van de VVBAD

6. Activiteiten

Publicaties

De sectie verzorgde de rubrieken 'In archieftijdschriften gelezen' en 'personalia-archief' voor *Bibliotheek- & archiefgids*. Ook verschenen hierin meer diepgaande archiefartikels. In alle nummers van *Info* werd actuele informatie over het archiefwezen in binnen- en buitenland gebracht, en een verslag over de bestuursvergaderingen.

Studiedagen

- Studiedag 'Hoe kies/koos ik software voor het beschrijven van mijn archieven?' op 25 april
- Studiedag over 'Archiefbeheer in Vlaanderen: recente decretale ontwikkelingen en initiatieven' op 24 november
- Deelname aan meerdaagse studiereis naar Nederland 29-31 mei
- Inbreng in *Focus op het gebouw* 19 september

7. Toekomst

- Medewerking aan *Informatie aan Zee*
- Overleg met de beroepsvereniging van Franstalige archivariissen (via WLOA)
- Overleg met FARO
- Opvolging problematiek archiefopleidingen
- Uitbouw van structurele contacten met de ministeriële kabinetten en de politieke wereld
- Medewerking aan Erfgoeddag 2009
- Overleg met LOCUS
- Opvolging Publiekrechtelijk Archiefdecreet
- Organiseren van studiedagen

Sectie Openbare Bibliotheken

1. Samenstelling

Voorzitter: Antoon Verbeke (OB Ichtegem, 2008-2010)

Er is een wisselende verslaggever.

Leden:

Jo. Coymans (OB Lier, 2006-2008), Mireille Geerinck (OB Beveren, 2007-2010), Els Luyckfasseels (Provinciaal Steunpunt Limburgse Bibliotheken, Provincie Limburg, 2007-2010), Geert Puype (OB Menen, 2006-2009), Geert Ruebens (Luisterpuntbibliotheek, 2006-2009), Bert Seghers (OB Menen, vanuit vakgroep Jeugdbibliothecarissen afgevaardigd), Hedwig Van den Bossche (OB Gent, 2007-2010), Rita Van de Wiele (OB Mechelen, 2007-2010), Edwin Van Troostenberghe (OB Middelkerke, 2005-2008), Nathalie Verstrynge (OB Elsene, 2007-2010)

In de loop van 2008 namen Maike Somers (OB Niel), Hugo Verhenne (VCOB) en Janne Verstrepen (OB Zoersel) ontslag uit het sectiebestuur.

Margot Collet neemt als vertegenwoordiger vanuit het secretariaat deel aan de vergaderingen van de sectie.

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 21 februari (Berchem), 14 maart (Antwerpen), 13 mei (Elsene), 4 september (Berchem), 16 december (Beveren-Waas)

3. Vertegenwoordiging

Mandaten bij externe organisaties/commissies

- Sectorraad Sociaal Cultureel Werk van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media: Geert Puype

Occasionele vertegenwoordiging / deelname congressen

- Nathalie Verstrynge nam namens de sectie deel aan de *World Library and Information Conference* van Ifla in Quebec (augustus)
- Margot Collet en Bruno Vermeeren namen deel aan de brainstorm over 'De toekomst van de openbare bibliotheek', georganiseerd door de Vereniging van Vlaamse Provincies op 13 maart.
- Bruno Vermeeren vertegenwoordigde de sectie op de startdag van LOCUS (5 december)

4. Blikvangers of accenten

- De sectie volgde met kritische blik de splitsing van het Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken (VCOB) in een steunpunt voor lokaal cultuurbeleid (LOCUS) en een organisatie voor de uitbouw van de digitale bibliotheek in Vlaanderen (Bibnet).

Foto: Guido Hendrixx, Stad Genk.

- Naar aanleiding van berichten in de pers over een definitief verbod op het (commercieel) verhuren van computerspellen vanaf 1 december, ontstond er heel wat onzekerheid over het lot van games in openbare bibliotheken: mochten deze nog wel uitgeleend worden? De sectie, samen met VCOB, bereikte op 19 december een akkoord met de Belgian Entertainment Association (BEA), de vertegenwoordiger van de game-industrie. Het uitleen van de games die nu in de collectie zitten, mag doorgaan, maar openbare bibliotheken kopen voorlopig geen nieuwe games meer aan.

5. Activiteiten

- In 2008 verschenen opnieuw drie nummers van *Bibscoop*.
- De sectie organiseerde op 11 december een geslaagde 'Brusseldag' met bezoeken aan de Nederlandstalige bibliotheken van Jette, Sint-Jans-Molenbeek, Elsene en Schaarbeek en toelichting bij het Brusselse streekgericht bibliotheekbeleid.

6. Toekomst

- In 2009 werkt de sectie verder rond de problematiek van de computerspellen. Met BEA is afgesproken dat er een concept uitgewerkt wordt rond games in openbare bibliotheken.
- Het verslag van de Brusseldag zal verschijnen in het 'Brusselnummer' van *Bibliotheek- & archiefgids*.
- De sectie plant een bevraging van haar leden over de werking en de toekomst van de sectie.

VAKGROEP JEUGDBIBLIOTHECARISSEN

A. Samenstelling

De leden nemen om beurt het voorzitterschap en het secretariaat waar.

Leden:

Lut Belaen (OB Brugge), Leen Delaunoit (OB Aartselaar), Erika Gebruers (OB Brussel), Rosa Godefroid (OB Waregem), Simone Janssens (OB Mechelen), An Steppe (OB Leuven), Ria Swinnen (LINC).

Margot Collet neemt als vertegenwoordiger vanuit het secretariaat deel aan de vergaderingen van de vakgroep.

B. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 7 februari, 25 april, 25 september, 16 december.

C. Vertegenwoordigingen

- Erika Gebruers is contactpersoon voor Stichting Lezen.
- An Steppe en Erika Gebruers zijn lid van de werkgroep leesbevordering van VCOB. An Steppe is contactpersoon voor VCOB.
- Rosa Godefroid is contactpersoon voor Nederlands Vakberaad.

D. Blikvangers

- De vakgroep Jeugdbibliothecarissen wil de jeugdbibliotheekmedewerkers een contactpunt en ontmoetingsplaats bieden en de deskundigheid bevorderen.
- De vakgroep wil de vinger aan de pols houden bij recente wijzigingen betreffende AVI-niveaus en zal daarom contact opnemen met betrokken partners in bibliotheek- en onderwijssector.

E. Impact van de werking

De bijdrage van Nanda Geuzebroek op de studiedag 'Buitenbeentjes' vraagt om een praktisch luik. Daarom willen we Makkelijk Lezen Pleinen in de praktijk aanschouwen en een studiereis organiseren naar bibliotheken in Nederland.

F. Activiteiten

- Studiedag 6 november 2008 : 'Buitenbeentjes' in de Permekebibliotheek en UA te Antwerpen.
Deze studiedag ging over kinderen voor wie lezen om een of andere reden moeilijk is. Er werd ook aandacht besteed aan verschillende invalshoeken van leesproblemen. Het leesplezier voor deze kinderen staat centraal.
- Nomineren auteurs Astrid Lindgren Memorial Award.
- Voorbereiden studiereis 2009 : Bezoek aan bibliotheken in Nederland met een Makkelijk Lezen Plein of een speciaal concept.

G. Toekomst

- De vakgroep organiseert in het najaar 2009 een studiereis naar Nederland.
- De vakgroep bereidt voor 2010 een studiereis naar de kinderboekenbeurs in Bologna voor.
- De vakgroep houdt zich bezig met de wijzigingen betreffende AVI-niveaus.
- De vakgroep wil verder inspelen op de vragen en behoeften die leven binnen de sector.
- De vakgroep zorgt voor berichtgeving in *Info*.
- Aandachtspunt in 2009: nieuwe leden proberen aan te trekken en een vertegenwoordiger aanduiden die namens de Vakgroep de sectie Openbare Bibliotheken van VVBAD opvolgt.

Foto: Guido Hendriks, Stad Genk.

VAKGROEP MUZIEKBIBLIOTHECARISSEN

A. Samenstelling

Leden:

Tine Englebert (OB Gent, voorzitter), Linda Felix (OB Antwerpen), Stefaan Froyman (SBB WeVI), Sarah Hoebrechts (OB Genk), Kirsten Janssens (OB Sint-Niklaas), Pieter Keereman (OB Brugge), Leen Lekens (HOB Brussel), Johan Mijs (VCOB/Bibnet), Bernard Moerman (OB Oostende), Danny Theuwis (OB Leuven), Chris Vandenbroucke (OB Kortrijk), Kristel Vande Walle (OB Roeselare).

Margot Collet neemt als vertegenwoordiger vanuit het secretariaat deel aan de vergaderingen van de vakgroep.

De leden zorgen om beurt voor het verslag.

Nadine Bauwens (OB Wetteren), Mia Lijnen (OB Genk), Maïke Somers (OB Niel) en Luc Van Boxlaer (OB Antwerpen) namen ontslag. Mia en Luc werden vervangen door collega's uit hun eigen bibliotheek.

Een nieuwe afvaardiging kwam uit de bibliotheken van Sint-Niklaas, Kortrijk en Roeselare.

B. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 22 februari, 11 april, 6 juni, 3 oktober en 2 december 2008.

De vergaderingen vonden plaats in het VBAD- vergaderlokaal te Berchem.

C. Blikvangers

- Op 23 oktober 2007 organiseerde de vakgroep Muziekbibliothecarissen een studiedag rond auteursrecht 'Magda? Auteursrecht, wat mag wel, wat mag niet?'. De doelstelling van de studiedag was om antwoorden te verzamelen op de vooraf ingestuurde vragen en die op te nemen in een FAQ-lijst. In het voorjaar 2008 werd verder gewerkt aan de FAQ-lijst die ter controle aan jurist en auteursrechtdeskundige Joris Deene werd voorgelegd. In mei 2008 werd de lijst 'Veel gestelde vragen i.v.m. auteursrechten in de muziekafdeling van de openbare bibliotheek' gepubliceerd op de website van VBAD. De lijst behandelt thema's die verder gaan dan louter muziek: ook vragen i.v.m. speelfilms, covers, dvd's en de wereld van het digitale zijn aan de orde.
- Devakgroep had aandacht voor de voordelen van gratis uitlenen van muziek. Collega Bernard Moerman schreef uit de eigen ervaring in de bibliotheek van Oostende een getuigenis voor *Bibcoop* Nr. 38 - 09.2008
- In het najaar ging alle aandacht naar de organisatie van een studiedag medio januari 2009 in de nieuwe bibliotheek van Genk. De oprukkende dematerialisering van de muziek baart menig muziekbibliotheekmedewerker zorgen. Een studiedag rond dit thema organiseren, leek dan wel opportuun. Op 'Er hangt digitale muziek in de lucht. Dematerialisering van muziekmaterialen en openbare bibliotheken' worden theorie en praktijk met elkaar verbonden.

- Aan de zijlijn was er binnen de vakgroep ook steeds bezorgdheid over het wel of niet uitlenen van games, hoewel dit niet tot de corebusiness van de Vakgroep behoorde.

D. Activiteiten

- De jaarlijkse studiedag in het najaar werd verschoven naar 22 januari 2009.
- Margot Collet en Tine Englebert volgden de interne vormingsdag Interactieve studiedagen organiseren op 6 mei 2008 te Brussel.
- Enkele vakgroepleden namen deel aan de VVBAD-studiereis naar Nederland om beeld en geluid in Nederlandse bibliotheken aan een kritische blik te onderwerpen.

E. Impact van de werking

- Aan de studiedag 'Magda? Auteursrecht, wat mag wel, wat mag niet?' werd een vervolg gegeven in de vorm van een juridisch gecontroleerde FAQ-lijst. De moeilijke wereld van het auteursrecht werd hierdoor iets duidelijker.
- De Vakgroep speelt in op de razendsnelle evoluties in de muziekwereld en de vergaande dematerialisering van de muziek. Dit werd vertaald in de organisatie van een studiedag rond dit onderwerp.

F. Toekomst

- De prioriteitenlijst op het gebied van muziekbibliotheekwerk die in het verleden door de vakgroep werd samengesteld, wordt verder afgewerkt.
- In 2009 wordt gefocust op een centraal depot voor muziek.

Tine Englebert - 8 januari 2009

Sectie Schoolbibliotheken

1. Samenstelling

Voorzitter: Sissi Loostermans (2006-2009)

Secretaris: Stijn Meersseman (2007-2010)

Leden:

Rudi Baccarne (Katholieke Hogeschool Kempen, 2008-2011), Els Bervoets (Katholieke Hogeschool Mechelen, 2006-2009), Paul Buschmann (Hogeschool West-Vlaanderen, 2009-2012), Dirk Desaeveer (Plantijn hogeschool Antwerpen, 2007-2010), Chris Goetschalckx (Hogeschool Antwerpen, 2007-2010), Jan Goossens (Ehsal Europese Hogeschool Brussel, 2007-2010), Myriam Lemmens (Provinciale Hogeschool Limburg, 2004-2007), Sissi Loostermans (Karel de Grote-Hogeschool Antwerpen, 2006-2009), Stijn Meersseman (Arteveldehogeschool Gent, 2007-2010), An Schatteman (Instituut Heilige Familie Sint-Niklaas, 2007-2010), Myriam Trippas (Katholieke Hogeschool Limburg, 2006-2009), Patrick Vandegheuchte (Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, 2008-2011), Sofie Vandroemme (Hogeschool Gent, 2009-2012).

Gecoöpteerde leden: Licia Calvi (Lessius Hogeschool, volgt vergaderingen vanaf mei 2008, 2009-2012), Nele Lekens (Erasmushogeschool Brussel, volgt vergaderingen vanaf december 2008, 2009-2012).

Francis Vlieghe neemt als vertegenwoordiger vanuit het secretariaat deel aan de vergaderingen van de sectie.

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 25 januari, 14 maart, 27 mei, 30 september, 8 december

Er waren resp. 9 van 12, 9 van 12, 11 van 13, 7 van 13 en 11 van 14 bestuursleden van de hogescholen aanwezig op de vergaderingen (vanaf september 8-9 van de 13). De leden van de werkgroep Schoolbibliotheken Secundair Onderwijs hebben afzonderlijke vergaderingen.

3. Vertegenwoordiging

Mandaten bij externe organisaties/commissies

- Prodoc-Edu: Els Bervoets
- Cocobi: Myriam Lemmens
- NVB Hogeschoolbibliotheken: Els Bervoets
- Ensil: Francis Vlieghe

4. Blikvangers

Bibliotheek 2.0 en de toepassing van nieuwe media in de bibliotheek was in 2008 een belangrijk punt voor veel hogescholen. In opvolging van *Informatie 2007* organiseerde de sectie een drukbezochte studiedag rond het thema 'sociaal en digitaal' (zie verder).

5. Impact van de werking

- De sectie had berichten in 6 nummers van *Info* (6 berichten, waarvan 5 vanuit secundair onderwijs).
- De zoektocht naar bijdragen voor *Info* en *Bibliotheek- & archiefgids* blijft in 2009 een aandachtspunt.
- De studiedag 'Sociaal en Digitaal' kende met 120 deelnemers een heel hoge opkomst, zowel uit school- als openbare bibliotheken. Veel deelnemers zijn na de studiedag aan de slag gegaan met web 2.0-toepassingen, al dan niet via '23 dingen'.

6. Activiteiten

- Ross Todd op 21 mei 2008: medewerking aan de workshop over schoolbibliotheken in Rotterdam.
- 12 juni 2008: organisatie studiedag 'Sociaal en Digitaal, nieuwe uitdagingen voor de virtuele bibliotheek' (PHLimburg, Hasselt).
- 19 september 2008 : medewerking aan de organisatie van *Focus op het gebouw* (Universiteit Antwerpen).

7. Toekomst

Voor 2009 zullen volgende elementen een rol (blijven) spelen:

- we streven naar een groter aantal berichten in *Info*;
- we zoeken voort naar geschikte artikels voor *Bibliotheek- & archiefgids*;
- we bereiden een studiedag voor rond marketing van bibliotheekvoorzieningen (mei-juni);
- we zorgen voor een inbreng van onze sectie op *Informatie aan Zee*.

WERKGROEP SCHOOLBIBLIOTHEKEN SECUNDAIR ONDERWIJS

A. Samenstelling

Claude Anthierens (Cultuurbibliotheek, Brugge), Ingrid Cornelis (Heilig Grafinstituut Turnhout), Leo De Cnodder (Vrij Technisch Instituut, Zandhoven), Anna Hanot (Instituut Sint-Lutgardis, Zomergem), Fawzia Hanssens (Heilig Hartinstituut, Heverlee), Jan Laureys (Scheppersinstituut, Mechelen), Ans Put (Rozenberg S.O., Mol), Ann Schatterman (Instituut Heilige Familie, Sint-Niklaas), Rik Van Braband (Sint-Jan Berchmanscollege, Mol), Kris Van Rhode (Sint-Jozefsinstituut, Kontich).

Rik Van Braband, voorzitter, of Jan Laureys, secretaris, zitten de vergaderingen voor.

B. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 21 februari, 10 april, 18 juni, 8 oktober en 5 november 2008.

C. Accenten

- Binnen de slinkende groep bestuursleden (tijdsgebrek, verantwoordelijkheid op school...) wordt er gezocht naar mogelijkheden om de groep uit te breiden: via mail, enquête, persoonlijke contacten...
- Er werd een gemeenschappelijke activiteit voor de School Library Month in oktober 2008 uitgewerkt voor alle scholen.
- In 2008 ging de aandacht van de werkgroep vooral naar een activiteit over informatievaardigheden en web 2.0 binnen schoolbibliotheken.

D. Impact van de werking

Twee activiteiten resulteerden in een bijdrage voor *Bibliotheek- & archiefgids*:

- Dag van de Literatuureducatie 2007: verslag in het februarinummer van 2008
- Verslag Schoolbib 2.0: zal verschijnen in 2009

E. Activiteiten

- 5 november 2008: Schoolbib 2.0

F. Toekomst

Nog uit te werken actiepunten:

- De toekomst van de werkgroep Schoolbibliotheken Secundair Onderwijs
- Promoten van de Internationale Maand van de Schoolbibliotheek in secundaire scholen (oktober 2009).

Sectie Wetenschappelijke en Documentaire Informatie

1. Samenstelling

Voorzitter: Willy Vanderpijpen (Koninklijke Bibliotheek, 2006-2009)

Secretaris: Veronique De Broeck (PREVENT, 2006-2009)

Leden:

Erwin Breusegem (Universiteit Gent, 2006-2009), Mia Brugmans (Inbev, 2006-2009), Jef Cassimons (FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, 2006-2009), Tom Coquyt (Vlaams Parlement, 2006-2009), Jan Corthouts (Universitaire Instelling Antwerpen, 2006-2009), Veronique De Broeck (PREVENT, 2006-2009); Simone De Landtsheer (Lessius Hogeschool, 2006-2009), Martine De Reu (Universiteit Gent, 2006-2009), Guido Goedemé (Koninklijke Bibliotheek, 2006-2009), Magda Hellinckx (FORTIS, 2006-2009), Paul Heyvaert (DWTI, 2006-2009), Ludo Holans (KU Leuven, 2006-2009), Claudine Huyghe (SERV, 2006-2009), Veerle Kerstens (VOWB, 2006-2009), Paul Nieuwenhuysen (Vrije Universiteit Brussel, 2006-2009), Chris Peeters (Karel de Grote Hogeschool, 2006-2009), Jo Rademakers (KU Leuven, 2006-2009), Veronique Rega (Universiteit Antwerpen, 2008-2011), An Renard (Stadsbibliotheek Antwerpen, 2006-2009), Els Schaerlaekens (2006-2009), Peter Van den Broeck (docent bibliotheekschool Gent en Antwerpen, 2006-2009), Inge Van Nieuwerburgh (Universiteit Gent, 2006-2009), Hilde Van Nijen (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2006-2009), Rik Van Nuffel (VWGG, 2006-2009), Hilde Van Overbeke (SoCiuS, 2006-2009), Kaat Van Wonterghem (VOWB, 2008-2011), Willy Vanderpijpen (Koninklijke Bibliotheek, 2006-2009), Patrick Vanouplines (Vrije Universiteit Brussel, 2006-2009)

Bruno Vermeeren neemt als vertegenwoordiger vanuit het secretariaat deel aan de vergaderingen van de sectie.

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 14 maart, 19 juni, 30 september, 8 december.

3. Vertegenwoordiging

Mandaten bij externe organisaties/commissies

- VOWB: Kaat Van Wonterghem
- BVD: Paul Heyvaert

4. Samenstelling werkgroepen en commissies

Een werkgroep competentie management onder het voorzitterschap van Veerle Kerstens volgt de ontwikkelingen over de competentieagenda.

5. Blikvangers

Competentiemanagement was ook in 2008 een aandachtspunt van de sectie. De competentieagenda van de Vlaamse regering werd van nabij opgevolgd alsook de realisatie van de beroepscompetentieprofielen.

Vanuit het Vlaams Verbond van Katholieke Hogescholen kwam de vraag naar samenwerking met de sectie. De WDI sectie zocht samen met de sectie Schoolbibliotheken naar mogelijke gemeenschappelijke acties. De samenwerking met de sectie Schoolbibliotheken en meer specifiek de hogescholen werd onder meer geconcretiseerd door de organisatie van een studiedag op 12 juni over de nieuwe uitdagingen van een virtuele bibliotheek.

6. Activiteiten

De WDI-bestuursleden hebben de uittreedende voorzitter Willy Vanderpijpen en secretaris Veronique De Broeck in de bloemetjes gezet. Patrick Vanouplines en Tom Cocquyt zijn unaniem verkozen tot voorzitter, respectievelijk secretaris vanaf 1 januari 2009.

7. Toekomst

Competentiemanagement blijft een concreet aandachtspunt van de sectie in het komende werkjaar.

De voorbereidingen zijn gestart voor de organisatie van een workshop over onderwerpsontsluiting en de rol van de catalogi. Andere mogelijke thema's van activiteiten in 2009 zijn:

- integriteit, games, sponsoring, bij uitbreiding auteursrecht, copyright, authenticiteit;
- ecologische voetafdruk van de bibliotheek: sharen van tijdschriften, ROI en financiële crisis;
- economische waarde van documentatiecentra: indicatoren voor de berekening van de (meer)waarde van bibliotheken, benchmarking, kwaliteitsberekening van de dienstverlening, ROI metingen.

*Focus op het gebouw.
19 september 2008.
Foto: Francis Vlieghe.*

Commissie Overleg Kunstbibliotheken Vlaanderen

1. Samenstelling

Voorzitter: Dries Moreels (Vlaams Theaterinstituut vzw, Brussel)
Secretaris: Veronique De Boi (Musea Brugge) tot 1/6/2008

Leden:

Johan Eeckeloo (Koninklijk Conservatorium Brussel), Claire Chantrenne (Muziekinstrumentenmuseum, Brussel), Sofie De Caigny (Vlaams Architectuurinstituut; Vlaamse Architectuurarchieven), Ingrid De Pourcq (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen), Mieke Osselaer (Universiteit Gent, Vakgroep Architectuur & Stedenbouw), Peter Rogiest (Stadsbibliotheek Antwerpen), Dieter Suls (Modemuseum, Antwerpen), Alida Van Wijck (Provinciale Hogeschool Limburg, Departement Architectuur, Diepenbeek), Francis Vlieghe (VVBAD-secretariaat)

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: 1 februari, 11 april, 23 mei, 4 december (open vergadering)

Er waren gemiddeld 8,76 van de 10 bestuursleden aanwezig op de vergaderingen.

3. Vertegenwoordiging

Mandaten bij externe organisaties/commissies

- International Association of Music Libraries (IAML): Johan Eeckeloo
- European Network of Information Centres in the Performing Arts: Dries Moreels
- OKBV-webredactie: Peter Rogiest, Dieter Suls, Francis Vlieghe

4. Samenstelling werkgroepen en commissies

Stuurgroep subsidieproject 'inventaris kunstbibliotheken'

Veronique De Boi, Dieter Suls, Henk Vanstappen

Kernwerkgroep 'Boeken om naar te kijken 2008'

Patrick Allegaert, Benn Deceuninck, Béatrice De Clippeleir, Sylvie D'Haene, Stefaan Goossens, Mieke Osselaer, Veerle Verhasselt, Francis Vlieghe

Werkgroep 'Dublin Core is voldoende'

Joost Depuydt, Debbie Esmans, Robbe Herreman, Patrick Hochstenbach, Marie-Charlotte Le Bailly, Steven Leman, Jef Malliet, Kristof Michiels, Dries Moreels, Etienne Posthumus, Peter Rogiest, Saskia Scheltjens, Eugeen Schreurs, Geert Souvereyns, Alexander Stierman, Marco Streefkerk, Dieter Suls, Seth van Hooland, Inge Van Nieuwerburgh, Sylvia Van Peteghem, Matthias Vandermaesen, Johan Vanhecke, Henk Vanstappen, Chris Vastenhoud, Bram Wiercx

5. Blikvangers

Repertorium van bewaarcollecties in Vlaamse bibliotheken: Begin 2008 ontwikkelde Anke Coppens een thesaurus voor de Vlabidoc. Deze thesaurus, gebaseerd op de bestaande trefwoordenlijst in Vlabidoc en gelijkaardige voorbeelden in binnen- en buitenland, kan worden gebruikt voor de ontsluiting van collectiebeschrijvingen en van instellingen. De thesaurus werd geïmplementeerd in een nieuwe versie van de Vlabidoc-databank. De collectiebeschrijvingen zelf werden verder aangevuld en verbeterd.

Boeken om naar te kijken 2009 Gent/Oost-Vlaanderen: Op 20/3/2009 start in Gent het derde luik van *Boeken om naar te kijken*. Van 20/3 tot eind juni 2009 loopt in het Museum voor Schone Kunsten een tentoonstelling van de mooiste boeken uit 20 Gentse bibliotheken. De selectie is in handen van curatoren Gerda Dendooven en Gerd Dooreman. Er verschijnt een tentoonstellingscatalogus, waarin alle deelnemende bibliotheken aan bod komen. Verder is er een tentoonstellingsparcours langs alle bibliotheken.

Publicatie over Vlaamse kunstbibliotheken bij ARLIS/UK&Ireland: in het najaar van 2006 bezochten enkele Britse kunstbibliothecarissen bibliotheken in vier Vlaamse steden. Hun enthousiasme resulteerde in de vraag aan een zestal Vlaamse bibliothecarissen om een artikel te schrijven, met een artikel over OKBV zelf als inleiding, om samen een publicatie te vormen. In het najaar 2007 zijn de auteurs in de pen gekropen. De artikels verschenen in *Art Libraries Journal*. Vol.33 N°3 2008.

6. Impact van de werking

Op zoek naar goede voorstellen vanuit OKBV voor *Informatie 2007*, groeide het project DublinCore's Voldoende. Dit project is bedoeld als een platform voor kennisuitwisseling, zowel voor de beginnende als voor de gevorderde databeheerder. Het project startte in 2007 en brengt mensen samen uit verschillende bibliotheekachtergronden, en loopt verder in 2009.

De inventaris van OKBV zal niet alleen bruikbaar instrument zijn om te weten te komen waar gespecialiseerde kunstbibliotheken zich bevinden. Dankzij de inventaris, die steeds kan worden aangevuld met nieuw aangemelde of opgespoorde informatie, zal ook voor de toekomst bewaard blijven waar tot nog toe onbekende collecties zijn.

De Engelstalige publicatie van ARLIS/UK & Ireland over Vlaamse kunstbibliotheken is een grote eer die onze instellingen te beurt viel. Het is een blijk van waardering voor onze collecties, die de moeite waard zijn en onder de aandacht van het publiek worden gebracht. Met *Boeken om naar te kijken 2009* wordt voor de derde keer een spot gericht op de boekencollecties van kunstbibliotheken, dit keer in Gent. De voorbereidingen voor dit project vanaf 2007 verbeterden alvast de contacten en de samenwerking tussen de bibliotheken onderling. De tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten van Gent aangevuld met een opstelling in de hal van de Openbare Bibliotheek, zal hopelijk een nieuw publiek attenderen op het bestaan, het nut en zeker ook de pracht van deze erfgoedcollecties.

7. Activiteiten

- 26.02.08 'Acquisitie in kunst- en erfgoedbibliotheken' in KMSKA: Op deze studiedag kwamen 87 bibliothecarissen uit kunst-, museum- en erfgoedbibliotheken luisteren naar 7 sprekers over de verschillende manieren voor het verwerven van kunstpublicaties. Elke deelnemer kreeg de publicatie *Goed Gegeven!* mee.
- 15.04.08 Studiebezoek Brussel: Tijdens het jaarlijkse studiebezoek trok OKBV naar enkele federale instellingen om te weten te komen wat deze instellingen bieden aan een publiek van kunstbibliothecarissen. Er werd een bezoek gebracht aan het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (bezoek aan de bibliotheek Oudheid met speciale aandacht voor de collectie over Egypte), het Muziekinstrumentenmuseum en de Koninklijke Bibliotheek (rondleiding en demonstratie in de afdeling Chalcografie).
- 27.06.08 Algemene Ledenvergadering in het Koninklijk Conservatorium Brussel: De jaarlijkse Algemene Vergadering was een goede aanleiding om kennis te maken met de wereld van de muziekbibliothecarissen.
- 19.09.08 *Focus op het gebouw*: OKBV werkte mee aan het tot stand komen van het programma van *Focus op het gebouw*. Voor OKBV was Mieken Osselaer vertegenwoordigd in de stuurgroep.

8. Toekomst

Aan volgende projecten wordt nog druk doorgewerkt:

- Publicatie van ARLIS/UK & Ireland
- Dublin Core is voldoende
- Verder verleent OKBV actief medewerking aan *Informatie aan Zee*.

Op de agenda:

- 10.03.09 Studiedag 'De kunst van het bouwen: de architectuur van de (kunst)bibliotheek in de 21e eeuw' (Antwerpen, MoMu)
- 20.03.09 Start van het project *Boeken om naar te kijken 2009* in Gent: tentoonstelling met catalogus en parcours langs verschillende kunstbibliotheken in de stad met elk hun eigen tijdelijk project, begeleid door een handig gidsje. Topper van 2009!
- Mei-juni 2009 Algemene vergadering OKBV
- 10-11.09.09: *Informatie aan Zee* in Kursaal Oostende

Overlegplatform Erfgoedbibliotheken Vlaanderen

1. Samenstelling

Voorzitter: Pierre Delsaerd

Leden van de stuurgroep:

Willem Aerts (departement Cultuur, provincie Antwerpen), Jan Braeckman (VCOB), Ludo Collin (Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) / Forum Kerkelijke Archieven Vlaanderen (FoKAV)), Mel Collier (Katholieke Universiteit Leuven), Martine De Reu (Universiteit Gent), Pierre Delsaerd (Universiteit Antwerpen, promotor van het project), Pascal Ennaert (kabinet minister Bert Anciaux), Marc Jacobs (FARO. Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed - vervanger: Jeroen Walterus), Patrick Lefèvre (Koninklijke Bibliotheek van België - vervanger: Jan Pauwels), An Renard (Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, promotor van het project), Bert Schreurs (FARO. Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed), Ludo Simons (auteur van het rapport Bewaarbibliotheken in Vlaanderen. Ideeën voor een beleid ter zake), Steven Thielemans (Museum, Bewaarbibliotheken en Erfgoed, Stad Antwerpen), Dirk Van Eldere (Katholieke Universiteit Leuven), Sylvia Van Peteghem (Universiteit Gent), Ludo Vandamme (Openbare Bibliotheek Brugge), Cindy Vanhove (Agentschap Kunsten en Erfgoed, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap), Karel Verhelst (Provinciale Bibliotheek Limburg), Bruno Vermeeren (VVBAD)

2. Vergaderingen

Data van de vergaderingen: Het project waaruit de commissie voortkwam, werd officieel beëindigd in 2007. Er waren in 2008 dan ook geen bijeenkomsten van de stuurgroep meer.

3. Vertegenwoordiging

Mandaten bij externe organisaties/commissies

- **Overleg Cultureel-Erfgoeddecreet**
An Renard, promotor van het project Erfgoedbibliotheken Vlaanderen, participeerde aan het overleg over het nieuwe Cultureel-Erfgoeddecreet binnen de door het agentschap Kunsten en Erfgoed opgerichte werkgroep.
- **Short Title Catalogus Vlaanderen (STCV)**
De Short Title Catalogus Vlaanderen is een online bibliografie van in Vlaanderen gedrukte boeken tot 1800. Het project loopt met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, in het kader van het Archiefdecreet (projecten).
- **Leerboekenoverleg**

4. Samenstelling werkgroepen en commissies

- **Collectiebeleid: schenkingen**

Wie: Martine De Reu (Universiteitsbibliotheek Gent), Mieke Lietaer (Stadsbibliotheek Antwerpen), Jan Pauwels (Koninklijke Bibliotheek van België), Dirk Van Eldere (Universiteitsbibliotheek Leuven), projectmedewerker Erfgoedbibliotheek Vlaanderen

- **Opleiding Preservatie en Conservatie**

Wie: Pierre Delsaert (promotor), Ludo Vandamme (Openbare Bibliotheek Brugge)

- **Kranten**

Wie: An Renard (promotor) i.s.m. stuurgroep Presse-Papier

5. Impact van de werking

De zichtbaarheid van erfgoedbibliotheek in Vlaanderen vergroten, voor het grote publiek, voor de brede erfgoedsector én voor het beleid

Het ontbrak Vlaanderen aan een volledig overzicht van documentaire erfgoedcollecties: welke collecties zijn er, waar en door wie worden ze bewaard? Erfgoedcollecties in Vlaamse bibliotheken in kaart brengen was een eerste voorwaarde om een beleid gestalte te kunnen geven en vormde de basis om op termijn een meerjarige strategie uit te denken in verband met communicatie en samenwerking, in en buiten de sector.

Stimuleren van het overleg tussen de erfgoedbibliotheek en de samenwerking met het brede erfgoedveld

Erfgoedbibliotheek Vlaanderen wilde de samenwerking tussen erfgoedbibliotheek stimuleren en een forum bieden waar de gemeenschappelijke problematiek kon worden besproken en expertise worden uitgewisseld. Daarnaast wilde het als volwaardige partner overleg plegen met de andere spelers in het brede erfgoedveld.

Ijveren voor een structurele ondersteuning inzake erfgoedbibliotheek

Erfgoedbibliotheek Vlaanderen wilde zich opwerpen als een gesprekspartner voor de overheid en voorstellen uitwerken die konden leiden tot een structurele ondersteuning van de bewaarbibliotheek.

6. Activiteiten

Studiedag 'Acquisitie in kunst- en erfgoedbibliotheek' (26 februari 2008)

Samen met het Overleg Kunstbibliotheek Vlaanderen (OKBV) organiseerde het overlegplatform deze succesvolle studiedag in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten van Antwerpen met meer dan 80 deelnemers.

Online bestellen van nieuwe en oude boeken, samenwerken in consortia, bieden en kopen op veilingen, ruilen met andere bibliotheken, het in ontvangst nemen (of niet...) van schenkingen: het acquisitielandschap voor bibliotheken met kunst- en erfgoedcollecties werd op deze dag ruim in beeld gebracht. De sprekers waren vrijgeving met tips and tricks. Daarom mag worden verwacht dat nogal wat collectieverantwoordelijken sindsdien nieuwe bronnen heb-

ben aangeboord en hun procedures hebben bijgestuurd. De lezingen werden als tekst of als geluidsopname (podcast) gepubliceerd op de VVBAD-website en een verslag verscheen in *Bibliotheek- & archiefgids*, 2008, nr. 5. Alle aanwezigen ontvingen ook een exemplaar van *Goed Gegeven!* (zie verder).

Publicatie *Goed gegeven! Gids voor schenkingen aan bibliotheken* (Armarium: Publicaties voor erfgoedbibliotheken, 2)

Hoe ga je om met schenkers en schenkingen? Wat zijn de juridische aspecten ervan? Hoe integreer je ze in het acquisitiebeleid van de bibliotheek? Hoe stuur je de communicatie met kandidaats-schenkers? Al deze vragen worden in het boek op een zeer concrete, praktijkgerichte wijze behandeld. Illustratieve voorbeelden uit bibliotheken die bij de totstandkoming ervan betrokken werden (de universiteitsbibliotheken van Gent en Leuven, de Koninklijke Bibliotheek in Brussel en de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience in Antwerpen), verhogen nog de aanschouwelijkheid van deze nuttige gids.

Mieke Lietaer, red., *Goed gegeven! Gids voor schenkingen aan bibliotheken*. - Antwerpen: Erfgoedbibliotheken Vlaanderen, 2008. - 75 p. [Armarium: publicaties voor erfgoedbibliotheken 2]. - ISBN 978-90-72679-33-8].

Repertorium van bewaarcollecties in Vlaamse bibliotheken

Begin 2008 ontwikkelde Anke Coppens in het kader van haar eindverhandeling voor de opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschap (Universiteit Antwerpen) een thesaurus voor de *Vlabidoc*. Deze thesaurus, gebaseerd op de bestaande trefwoordenlijst in *Vlabidoc* en gelijkaardige voorbeelden in binnen- en buitenland, kan worden gebruikt voor de ontsluiting van collectiebeschrijvingen en van instellingen. De thesaurus werd geïmplementeerd in een nieuwe versie van de *Vlabidoc*-databank. De collectiebeschrijvingen zelf werden verder aangevuld en verbeterd.

Oprichting van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek

In mei van 2008 werd een nieuw cultureel-erfgoeddecreet goedgekeurd. Dit decreet voorziet in de oprichting van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek. Deze nieuwe instelling werd opgericht in de loop van 2008 als een samenwerkingsverband van de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, de Openbare Bibliotheek Brugge, de Provinciale Bibliotheek Limburg, en de universiteitsbibliotheken van Antwerpen, Gent en Leuven. FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed en de VVBAD zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur van deze nieuwe vzw, waarvan het voorzitterschap berust bij prof. Pierre Delsaerd, voorzitter van de opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschap van de Universiteit Antwerpen. In de loop van 2008 werden de statuten opgesteld en goedgekeurd, het beleidsplan geschreven en een coördinator aangeworven; dankzij een opstartsubsidie kon de werking in de volgende jaren worden voorbereid.

7. Toekomst

Zodra de Vlaamse Erfgoedbibliotheek in de loop van 2009 volledig operationeel wordt, zal duidelijk worden hoe zij zich verhoudt tot het overlegplatform Erfgoedbibliotheken Vlaanderen en in welke vorm dit overlegplatform verder zal functioneren.

Activiteiten 2008

Datum	Studiedag Organisatie	Aantal deelnemers	% AHD	% OB	% SB	% WDI	% AN
31-01	Werken aan de meerwaarde van de documentatiedienst WDI	48	10	-	-	23	67
26-02	Acquisitie in kunst- en erfgoedbibliotheken OKBV	87	6	7	9	24	54
14-03	Algemene Ledenvergadering VVBAD	57	19	9	19	25	28
15-04	Kunst en bibliotheken bij federale instellingen OKBV	17	12	-	29	12	47
25-04	Hoe kies/koos ik software voor het beschrijven van mijn archieven VVBAD	105	67	2		4	27
06-05	Interactieve studiedagen organiseren VVBAD	14	29	7	36	-	28
21-05	Rosse todd over schoolbibliotheken in Rotterdam LWSVO ism. VVBAD	x	x	x	x	x	x
26-05	The Hollywood Librarian VVBAD	124	2	19	16	15	48
29-05	Meerdaagse studiereis Nederland VVBAD	52	15	60	6	2	17
12-06	Sociaal en Digitaal VVBAD	117	-	17	56	1	26
27-06	Algemene vergadering OKBV OKBV	27	-	-	19	22	59
19-09	Focus op het gebouw VVBAD	179	12	29	19	13	27
16-10	Wat is de meerwaarde van een documentatiedienst? VVBAD	14	14	7	-	14	65
05-11	Schoolbib 2.0 VVBAD	42	-	43	33	7	17
06-11	Buitenbeentjes VVBAD	106	-	72	3	1	24
24-11	Archiefbeheer in Vlaanderen VVBAD	84	88	-	-	-	12
27-11	Meerdaagse studiereis naar Nederland VVBAD	39	-	72	-	10	18
11-12	Studiebezoek Brusselse OB VVBAD	11	-	36	9	-	55

